

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 92)

6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/500)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-1071/3657

27.8.1996

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 7.8.1996 tarihinde kararlaştırılan "6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Sürelerinde tahakkuk ettirilmeyen vergilere 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 112 nci maddesi gereğince gecikme zammı oranında gecikme faizi, tahakkuk ettirilip de vadelerinde ödenmeyen amme alacaklarına da 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 nci maddesi gereğince gecikme zammı alınmaktadır.

Buna göre, mevcut sistemde geç ödemeleri nedeniyle gecikmenin bedeli olarak borçluya ilave malî yük getirilmiş olmasına rağmen borcunu erken ödeyen borçlunun yararlanacağı bir düzenleme bulunmamaktadır.

Getirilen bu düzenleme ile borcunu süresinden önce ödemek isteyen borçlulara belli miktarda indirim sağlanması suretiyle erken ödenen sürede geçen zamanda borçluların ekonomik kayıplarının giderilmesi ve bir an önce amme alacağının Hazineye intikalinin sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – Bu madde ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna bir ek madde eklenmektedir.

Bu düzenleme ile, gerek özel kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmiş, gerekse 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 37 nci maddesine göre ödeme süresi belirlenmiş amme alacaklarının erken ödenmesi teşvik edilerek amme alacaklarının bir an önce Hazineye intikali amaçlanmıştır.

Bu amaca yönelik olarak, ödeme süresinin son gününden önce tahsil dairesine nakden yapılan ödemelere indirim uygulaması getirilmiştir.

Böylece tahakkuk etmiş, kesinleşmiş ancak ödeme süresi geçmemiş amme alacakları ile henüz tahakkuk etmemiş, kesinleşmemiş amme alacaklarının erken ödenmesi imkânı sağlanmıştır.

Uygulama süresinde ekonomide meydana gelecek değişikliklere uyum sağlamak amacıyla, maddede belirtilen indirim nispetini sınıra kadar indirmeye, % 8'e kadar artırmaya, kamu alacaklarının nev'i ve vadeleri itibariyle farklı nispetler tespit etmeye Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

Bu uygulamadan yararlanacak amme alacaklarını nev'ileri ve dönemleri itibariyle sınırlama, münhasıran tahakkuk eden amme alacakları için uygulamaya, indirimin yapılma şekli ve zamanı ile diğer usul ve esasları belirleme konusunda da Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Madde 2. – Yürürlük maddesidir.

Madde 3. – Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

28.8.1996

Esas No : 1/500

Karar No : 44

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca 27.8.1996 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 28.8.1996 tarihinde Komisyonumuza havale edilen "6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı" Genel Kurulun 28.8.1996 tarihinde yaptığı 89 uncu Birleşimde kabul edilen tavsiye kararı uyarınca, Komisyonumuzun aynı tarihte yaptığı 43 üncü Birleşiminde Hükümeti temsilen Maliye Bakanının Başkanlığında Maliye Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılmaları ile incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; Devlete, il özel idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim, harç ceza tahkik ve takiplerine ait mahkeme masrafı, vergi cezası, gecikme zammı, faiz gibi kamu alacakları ile kamu hizmetlerine ilişkin diğer alacaklar ve bunların takip masrafları hakkında, 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanuna ilişkin hükümler uygulanmaktadır.

Ancak, mevcut sistemde söz konusu borçların ödenmesi sırasında gecikmiş ödemeler nedeniyle gecikmenin bedeli olarak borçluya ilave mali yük getirilmiş olmasına rağmen, borcunu erken ödeyen mükellefin yararlanabileceği bir düzenleme bulunmaktadır.

Tasarı ve Gerekçesi incelendiğinde, borcunu vadesinden önce ödemek isteyen borçlulara belli oranlarda indirim yapılması suretiyle erken ödenen süre için borçluların ekonomik kayıplarının giderilmesi ve amme alacağının bir an önce Hazineye intikalinin sağlanmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde;

- Tasarının vergi tahsilatını hızlandırmak suretiyle Hazineyi geçici olarak rahatlatma amacını taşıdığı, ancak bu düzenlemenin kalıcı bir çözüm ihtiva etmediği, bu konuda hiç vakit kaybetmeden sosyal adalete dayalı yeni bir vergi reformu gerçekleştirilmesi gerektiği, tasarıda yer alan düzenleme veya buna benzer değişikliklerin, vergi toplamada yaşanan güçlükleri daha da artıracak gi-

rişimler olduğu, bu şekildeki uygulamalar yerine, ekonomiyi reel kaynaklarla harekete geçirebilecek yeni tedbirlerin alınmasında yarar görüldüğü,

- Çağdaş vergi sistemine uygun olmayan bir düzenleme getirildiği,

- Tasarı ile getirilen düzenlemenin, vergiyi doğuran olayın oluşmasından önce verginin tahsil edilmesi hadisesini yarattığı, ancak bu düzenlemenin vergi sistemimize aykırı olduğu vergi borcunun, mükellefin mali gücünün oluşmasını takiben alınması gerektiği, ayrıca uygulamada da sıkıntılara neden olunabileceği,

- Getirilen düzenlemenin Anayasa hukuku ile mali hukuk arasındaki ilişkileri zedeliyebileceği,

- Tasarının malî ve ekonomik kaynak yaratmak amacıyla getirilmiş olmasına rağmen, Hazineyi zarara uğratacak, enflasyonu körükleyecek bir uygulama olduğu,

- Tasarının olumlu karşılandığı, mükellefin menfaati yanında ülkenin de menfaatine bir düzenleme olduğu, kaldı ki, mükellefe herhangi bir emredici hüküm getirmediği, borcunu geciktiren mükellefe uygulanan gecikme zammı karşılığında erken ödeme yapan mükellefe bir indirim yapılmasının tabii karşılandığı, ayrıca gelişmiş bilgisayar donanımına sahip vergi idarelerimizin uygulamada herhangi bir sıkıntı ile karşılaşmasının söz konusu olmadığı,

İfade edilmiştir.

Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise,

- Tasarı ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna bir ek madde eklenmesi suretiyle, gerek tahakkuk etmiş, gerekse tahakkuk edecek olan amme alacaklarının erken ödenmesinin teşvik edilmesinin amaçlandığı,

- Borçluya, erken ödediği amme alacağı için borcun vadesine kadar aylık % 4 indirim sağlanacağı yapılan indirimin yıllık mevduat hesabı getirilerinin üzerinde bulunduğu,

- Kanunun uygulanması aşamasında, amme alacaklarının vadeleri dikkate alınarak erken ödeme sürelerine göre farklı indirim oranlarının tespit edilebileceği, bu suretle, erken ödemede indirim uygulaması ile ekonomik şartlara uyum sağlamanın mümkün olacağı,

belirtilmiştir.

Bu görüşmeleri takiben Tasarı ve Gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 nci maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
İ. Ertan Yürek

Adana
Sözcü
Sait Açıba

Afyon
Üye

Gökhan Çapoğlu

Ankara

(Karşı oy yazım eklidir)

Başkanvekili
Nurhan Tekinel

Kastamonu
Kâtip

Hayri Doğan

Antalya

Üye

Hikmet Uluğbay

Ankara

(Karşı oy yazım eklidir)

Üye
Metin Şahin
Antalya
(Karşı oy yazım eklidir)

Üye
Alaattin Sever Aydın
Batman
Üye
Nevfel Şahin
Çanakkale
Üye
Azmi Ateş
İstanbul

Üye
Algan Hacaloğlu
İstanbul
(Karşı görüşüm eklidir)
Üye
Esat Bittün
Kahramanmaraş
(Muhalefet şerhim eklidir)

Üye
Zeki Karabayır
Kars
Üye
Nurettin Kaldırımçı
Kayseri
Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya

Üye
Nezir Aydın
Sakarya
Üye
Biltekin Özdemir
Samsun
(Muhalefet şerhim eklidir)
Üye
Kemalettin Göktaş
Trabzon

Üye
Saffet Kaya
Ardahan

Üye
Necmi Hoşver
Bolu
Üye
Aslan Polat
Erzurum
Üye
Zekeriya Temizel
İstanbul
(Muhalefet şerhim vardır)
Üye
Ali Topuz
İstanbul
(Karşı görüşüm eklidir)
Üye
Zeki Ünal
Karaman

Üye
Fethi Acar
Kastamonu
Üye
Mustafa Ünal
Konya
Üye
Miraç Akdoğan
Malatya
(İmzada bulunamadı)
Üye
Ertuğrul Eryılmaz
Sakarya
Üye
Musa Uzunkaya
Samsun
Üye
Yıldırım Aktürk
Uşak
(Muhalefet şerhim eklidir)

MUHALEFET ŞERHİ

Hukuk ve maliye mantığına aykırı, Devletin itibarını da sarsan; vergi kavramını ve Anayasa kuralları ile bağdaşmayan; parasal yönden de Devlete hiç bir katkı getirmeyen, malî gücü olanları

koruyarak eşitlik ve adalet ilkelerini zedeleyen bu her yönüyle yanlış ve aldatıcı düzenlemeye tümü ile karşı olduğumuzdan bu karşı oy açıklaması yapılmıştır. 28.8.1996

Biltekin Özdemir

Samsun

Esat Bütün

Kahramanmaraş

Yıldırım Aktürk

Uşak

KARŞI OY YAZISI

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısına;

1. Anayasaya aykırı olduğu,
2. Vergi hukukumuzun temel dengelerini bozduğu,
3. Kamu gelirleri ile giderlerinin zaman içinde dengelenmesi ilkesine aykırı bulunduğu için red oyu kullanılmıştır.

Red oyumuzun bu gerekçeleri ayrıntıları ile Komisyon müzakerelerinde açıklanmıştır.

Hikmet Uluğbay

Ankara

Gökhan Çapoğlu

Ankara

Zekeriya Temizel

İstanbul

Metin Şahin

Antalya

KARŞIT OY YAZISI

1. Bu yasa tasarısı Devletin yararlarını gözetmeyen, hukuk ve bilim dışı, yurttaşların devlete karşı görev anlayışını dejeneren eden, vergi ödeme ahlakını bozan bir uygulamayı öngörmektedir.
2. Hükümetin faizciliğe teslimiyetinin belgesi olan bu yasa tasarısı ile, hazine ve maliye bankerlik kurumuna dönüştürülmektedir.
3. Vergi idaresini çökertecek bir anlayış taşıyan bu yasa tasarısı, vergi görevinde eşitlik ilkesini de çiğnemektedir; Anayasanın ilgili maddelerine aykırıdır.
4. Bu yasa tasarısı uygulanması halinde Hazine ve Maliye arasında muhasebeleştirme sorunu yaratacaktır.

28.8.1996

Algan Hacaloğlu

İstanbul

Ali Topuz

İstanbul

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna Bir Ek Madde

Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna 116 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Erken Ödemede İndirim :

EK MADDE 1. — Amme alacağının kanunî ödeme süresinden önce ödenmesinde, aşağıda belirtilen indirim esasları uygulanır :

1. Erken ödemelerde indirim, ödeme tarihinden kanunî ödeme süresinin son gününe kadar, her gün için aylık % 4 oranında uygulanır.

2. Kanunî ödeme süresinin sonunda artakan tutarlar, erken ödeme sayılır ve diğer amme alacaklarına mahsup edilinceye kadar 1 numaralı bende göre işlem yapılır. Nakden iadelerde indirim uygulanmaz.

3. İndirim uygulanacak sürelerin hesabında bir ay 30 gün olarak kabul edilir ve ödemenin yapıldığı gün dikkate alınmaz.

4. Bakanlar Kurulu; 1 numaralı bentte yazılı oranı sıfıra kadar indirmeye, % 8'e kadar arttırmaya, amme alacaklarının nev'i ve vadeleri itibariyle farklı oranlar tespit etmeye yetkilidir.

5. Bu madde hükümlerinden yararlanacak amme alacaklarını nev'ileri ve dönemleri itibariyle sınırlamaya, münhasıran tahakkuk eden amme alacakları için uygulamaya, indirimin yapılma şekli ve zamanı ile diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN

KABUL ETTİĞİ METİN

6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna Bir Ek Madde

Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 2. — Bu Kanun yayımını izleyen ayın başında yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

Prof. Dr. T. Çiller

Devlet Bakanı

N. Ercan

Devlet Bakanı

I. Saygın

Devlet Bakanı

N. Kurt

Devlet Bakanı

N. K. Zeybek

Devlet Bakanı

M. S. Ensarioğlu

Devlet Bakanı

B. Aksoy

Devlet Bakanı

H. U. Söylemez

Devlet Bakanı

A. Yılmaz

Devlet Bakanı

B. Şeker

Adalet Bakanı

Ş. Kazan

İçişleri Bakanı

M. Ağar

Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. M. Sağlam

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. Demirci

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Kültür Bakanı

İ. Kahraman

Orman Bakanı

M. H. Dağlı

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Devlet Bakanı

F. Adak

Devlet Bakanı

Doç. Dr. A. Gül

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Tekir

Devlet Bakanı

M. Altınsoy

Devlet Bakanı

L. Esengün

Devlet Bakanı

A. C. Tunç

Devlet Bakanı

G. Dağdaş

Devlet Bakanı

T. R. Güneri

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Günbey

Devlet Bakanı

Dr. A. Demircan

Millî Savunma Bakanı

T. Tayan

Maliye Bakanı

Doç. Dr. A. Şener

Bay. ve İskân Bakanı

C. Ayhan

Ulaştırma Bakanı

Ö. Barutçu

Çal. ve Sos. Güv. Bakanı

N. Çelik

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı V.

F. Adak

Turizm Bakanı

B. Yücel

Çevre Bakanı

M. Z. Tokar